

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2020/1294 НА КОМИСИЯТА

от 15 септември 2020 година

относно механизма за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, и по-специално член 33 от него,

като има предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата бе установена необходимата законодателна основа за разходоэффективно, прозрачно и предвидимо управление на Енергийния съюз и на действията в областта на климата. Целта е да се гарантира постигането на целите на Енергийния съюз и изпълнението на дългосрочните ангажименти на Съюза по отношение на емисиите на парникови газове съгласно с Парижкото споразумение, и по-специално на общите цели и конкретните цели в областта на намаляването на емисиите на парникови газове („ПГ“), енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност.
- (2) С Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ беше въведена нова обвързваща цел на Съюза за 2030 г. в областта на възобновяемата енергия за поне 32 % дял от брутното крайно потребление на енергия.
- (3) С оглед постигането на обвързващата цел на Съюза за 2030 г. за поне 32 % дял на възобновяемата енергия, държавите членки трябва да допринасят с дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия. Общата обвързваща цел на Съюза е подкрепена от запълженията на държавите членки да развият възобновяемата енергия също и в секторите на отоплението, охлаждането и транспорта в съответствие с членове 23 и 25 от Директива (ЕС) 2018/2001. Освен това в Регламент (ЕС) 2018/1999 е определена индикативна крива за периода 2021—2030 г. за приноса на всяка държава членка на енергия от възобновяеми източници и за постигане целта на Съюза, като трябва да бъдат достигнати три референтни стойности съответно през 2022, 2025 и 2027 г.
- (4) С цел да се осигури възможност за подходящо наблюдение и коригиращи действия на ранен етап от страна на държавите членки и Комисията, Комисията следва да оцени постигането на референтните стойности през 2022, 2025 и 2027 г. въз основа, наред с друго, на интегрираните национални доклади на държавите членки за напредъка в областта на енергетиката и климата.

⁽¹⁾ ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1.

⁽²⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

- (5) В случаите, когато в този контекст Комисията заключи, че една или повече от референтните стойности на Съюза не са били постигнати, държавите членки, които не са изпълнили своята национална референтна стойност, следва да гарантират, че се прилагат допълнителни мерки за покриване на разликата по отношение на целта на ЕС за 2030 г. за възобновяемите енергийни източници. Една от тези мерки би могла да се състои в доброволно финансово плащане в механизма за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза с цел покриване на разликата, частично или изцяло, спрямо националните референтни стойности, доколкото възобновяемата енергия, произведена от инсталации, за които са отпуснати средства чрез механизма за финансиране, статистически ще се зачислява на участващите държави членки, като отразява съответните им плащания. Този механизъм следва да улеснява държавите членки чрез възможността за увеличаване на секторния дял на възобновяемата енергия в секторите на електрическата енергия, топлинната енергия и енергията за охлаждане, както и транспорта.
- (6) Директива (ЕС) 2018/2001 предвижда изискване Комисията да подкрепя амбициозните цели на държавите членки чрез благоприятна рамка, включително чрез засилено използване на фондовете на Съюза. По-конкретно тази подкрепа следва да е насочена към намаляване на цената на капитала за проекти за възобновяема енергия и засилване на регионалното сътрудничество между държавите членки и между държавите членки и трети държави посредством съвместни проекти, съвместни схеми за подпомагане и отваряне на схеми за подпомагане на възобновяемата електрическа енергия по отношение на производители, разположени в други държави членки. В това отношение и при спазване на изискванията по член 5 от Директива (ЕС) 2018/2001 участието на дадена държава членка в механизма може да се разглежда като отваряне на схеми за подпомагане за електроенергия от възобновяеми източници.
- (7) С цел подпомагане на използването на възобновяема енергия в целия Съюз механизмът следва да допринася за благоприятна рамка, по-конкретно чрез предоставяне на подпомагане под формата на заеми и безвъзмездни средства.
- (8) С оглед да се подкрепи тази двустранна конкретна цел, т.е. функцията за покриване на разликата, установена с Регламент (ЕС) 2018/1999, и благоприятната рамка, предвидена в Директива (ЕС) 2018/2001, с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение за установяване на необходимите разпоредби за създаването и функционирането на механизъм за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза.
- (9) В Регламент (ЕС) 2018/1999 е предвиден механизъм за набавяне на ресурси чрез плащания от държавите членки, фондове на Съюза или вноски от частния сектор. Тези ресурси следва да се отчитат отделно и по конкретни източници на средства в рамките на бюджетния ред на механизма.
- (10) Както установява разпоредбата на член 33 от Регламент (ЕС) 2018/1999, допълнителните плащания от държавите членки, с които ще се финансират конкретни разходи, като например подкрепа за нови проекти за възобновяема енергия в Съюза, следва да бъдат третиращи като външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза. Комисията следва да осигури прозрачност по отношение на изпълнението на външните целеви приходи чрез редовно докладване пред държавите членки.
- (11) Финансирането от Съюза по линия на механизма може да бъде съчетано с финансиране от други програми на Съюза, когато това е предвидено и при условията, установени в съответния основен акт.
- (12) Координацията с инструменти и фондове или програми на Съюза за подкрепа на инвестициите, както и с операции за смесено финансиране в рамките на инструмента на Съюза за подкрепа на инвестициите може да бъде използвана за улесняване на постигането на целите на механизма, по-специално като се даде възможност за намаляване на цената на капитала в приемащите държави членки, като по този начин се стимулират инвестициите в проекти за възобновяема енергия.
- (13) Координацията на подпомагането от Съюза и националното подпомагане за нови проекти за възобновяема енергия може да се основава на дългосрочен график, публикуван съгласно член 6, параграф 3 от Директива (ЕС) 2018/2001.

⁽³⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- (14) Вноските от частния сектор могат да играят важна роля за финансирането на механизма и насърчаването на разпространението на проекти за възобновяема енергия по този механизъм. Тези вноски следва да се отчитат като допълнение към обвързващата цел на Съюза за поне 32 %. Следователно вноските от частния сектор могат да носят добавена стойност и да осигуряват допълняемост на проектите. Поради това, за да се увеличи прозрачността на тази допълняемост, възобновяемата енергия, произведена по проекти, получаващи подпомагане чрез вноски от частния сектор, може да бъде свързана с посочената в член 19, параграф 13 от Директива (ЕС) 2018/2001 екомаркировка за целия Съюз, в съответствие с таксономията за устойчиво финансиране. За да се стимулират вноските от частния сектор, частният субект, който допринася към механизма, може да поиска да получи гаранциите за произход за съответстващото на неговия принос производство на енергия, които могат да бъдат издадени за производството на енергия от възобновяеми източници в съответствие с член 19 от Директива (ЕС) 2018/2001 и съгласно националното законодателство.
- (15) В Регламент (ЕС) 2018/1999 се предвижда подпомагане от механизма под формата, наред с друго, на премии, които са в допълнение към пазарните цени. Тръжните процедури и оферти, посочени в член 33 от този регламент, ще се осъществяват чрез финансово подпомагане от механизма под формата на безвъзмездни средства.
- (16) В рамките на механизма на одобрените проекти следва своевременно да се предоставят на разположение достатъчни финансови ресурси, което може да включва изплащане на инвестиционна помощ в началото или въз основа на постигането на междинни цели.
- (17) В допълнение, съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 по механизма може да се предоставя подпомагане под формата на финансови инструменти, като например нисколихвени заеми. За да се приложат тези финансови инструменти и в същото време да се осигури съгласуваност с усилията за рационализиране на финансовите инструменти на Съюза в обхвата на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., е уместно такова подпомагане да се предоставя чрез други инструменти или програми на Съюза. Ефективността на разходите за подпомагане може да бъде подобрена чрез съчетаване на форми на подлежаща на връщане подкрепа и форми на неподлежаща на връщане подкрепа, например чрез принос в операции за смесено финансиране в рамките на инструмента на Съюза за подкрепа на инвестициите.
- (18) Подпомагането по механизма следва да се разпределя чрез състезателни покани за представяне на предложения за нови проекти за възобновяема енергия, при които всички технологии, определени като технологии за възобновяема енергия съгласно Директива (ЕС) 2018/2001, следва да бъдат допустими за подпомагане по механизма за финансиране. Съхраняването на енергия може да бъде допустимо за подпомагане по линия на механизма само когато се използва в комбинация с нов капацитет за енергия от възобновяеми източници. Проектите за енергия от възобновяеми източници, подкрепяни по линия на механизма, следва да спазват съответното законодателство на Съюза и националното законодателство в областта на околната среда, както и да са стриктно съобразени с международното право.
- (19) Комисията, въз основа на предпочитанията, изразени от приемащите държави членки и държавите членки с финансово участие, следва да е в състояние, в съответствие с критериите, установени в член 4, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001, да ограничи процедурите за отпускане на безвъзмездни средства до конкретни технологии, когато отварянето на достъпа до подпомагане за всички производители на енергия от възобновяеми източници не би довело до най-добрия резултат, по-специално по отношение на електрическата енергия.
- (20) В съответствие с член 3, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001 и въз основа на предпочитанията, изразени от приемащите държави членки и държавите членки с финансово участие, Комисията може да организира специални процедури за отпускане на безвъзмездни средства, насочени към подпомагане на проекти с малък мащаб или иновативни проекти, включително в най-отдалечените региони и в изолирани или малки острови, като част от приноса на механизма към благоприятната рамка.
- (21) Процедурата за отпускане на средства в рамките на механизма следва да гарантира достатъчна конкуренция, за да се позволи на заявителите да показват своите реални разходи и да се избегнат тръжни манипулации, да се сведат до минимум трансакционните разходи за Комисията и за заявителите и да се увеличи вероятността одобреният заявител да създаде нови проекти за възобновяема енергия.
- (22) В съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 подпомагането за проекти, финансирани от доброволни плащания на държавите членки, предназначени от съответната държава членка за покриване на разлики спрямо нейната национална индикативна крива, следва да се разпределя на проекти, чиято тръжна оферта е на най-ниската цена или премия. Други критерии за възлагане, както и критерии за допустимост или подбор, могат да бъдат определени за проекти по функцията за благоприятна рамка на механизма, включително по отношение на въздействието на проектите върху околната среда.

- (23) Изплащането на подпомагането в рамките на механизма следва също така да е обвързано с проверено увеличение на мощностите за производство на възобновяема енергия или на производството на възобновяема енергия в секторите на електрическата енергия, топлинната енергия и енергията за охлаждане или транспорта, постигнато от проектите, за които са отпуснати безвъзмездни средства по линия на механизма. Тези резултати следва да са уточнени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства и значително занижено изпълнение в сравнение с планираните увеличения на мощностите (в kW) или на доставената енергия, посочени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, може да доведе до прилагане от страна на предоставящия орган на съответните разпоредби, уреждащи спирането, прекратяването или намаляването на плащанията съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
- (24) Механизмът следва да се прилага в съответствие с принципите на добро финансово управление и качество на изпълнението, установени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. По-конкретно, Комисията следва да предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на действията, финансирани по силата на настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени например чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и при установяването на нередности, измами или нарушения на задължения, чрез събирането на недължимо платените суми.
- (25) Когато процедура за предоставяне на безвъзмездни средства е неуспешна, е уместно Комисията да предложи на държавата членка с финансово участие възможността или да си възстанови сумата, която е внесла, или да изчака Комисията да организира нова покана за представяне на предложения, при условие че средствата по механизма, отговарящи на критериите за външни цели приходи, могат автоматично да бъдат пренесени от предходната покана. За тази цел следва да се създаде подходяща система за отчитане. В случай че държавата членка изчака Комисията да организира нова покана, следва да се счита, че тя е предприела допълнителни мерки в съответствие с член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999, докато бъде организирана новата покана.
- (26) В случай че заявителят не изпълни проекта и с цел защита на оправданите правни очаквания на държавите членки, е уместно да се счита, че държавите членки, участващи в проект, който не е бил изпълнен от заявителя, са предприели допълнителни мерки в съответствие с член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 за количество енергия, изчислено и отчетено отделно от Комисията въз основа на очакваната производствена мощност, финансовия принос, платен от тази държава членка, и ценовите тавани, приложими за поканата, в която държавата членка е поела ангажимент да участва, за периода, през който проектът би довел до статистически ползи съгласно член 27, параграф 2. Това не следва да засяга конкретната цел на Съюза до 2030 г. за поне 32 % дял на възобновяемата енергия съгласно Директива (ЕС) 2018/2001.
- (27) По отношение на процедурите за отпускане на безвъзмездни средства Комисията следва да приложи механизма за финансиране директно или чрез изпълнителна агенция. В съответствие с член 69 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 Комисията следва да е в състояние да делегира, когато е необходимо, на изпълнителна агенция конкретни задачи по изпълнението, като например подготовката на покана за представяне на предложения, процедурата за оценяване, договорното управление на безвъзмездни средства и мониторинга на изпълнението на проекта. Що се отнася до предвиденото в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 подпомагане във всички форми, различни от безвъзмездни средства, то ще се изпълнява чрез други инструменти или програми на Съюза чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета.
- (28) Съгласно член 33, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 приемащите държави членки запазват правото си да решават дали, и ако е така, при какви условия, позволяват инсталации, разположени на тяхна територия, да получават подпомагане от механизма за финансиране. В съответствие с тази разпоредба приемащите държави членки следва да имат право да изразяват предпочитания по отношение на поканите за представяне на предложения, които да се провеждат в рамките на механизма, доколкото те се отнасят до изпълнението на проекта на тяхна територия, включително по отношение на въздействието на проектите върху околната среда.
- (29) Като се има предвид двойната цел на механизма, изразяваща се от една страна в покриването на разлики в контекста на член 33, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1999, а от друга страна, в подпомагането на благоприятната рамка съгласно член 33, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999, държавите членки следва да играят важна роля в прилагането на механизма.
- (30) Възобновяемата енергия, произвеждана всяка година от инсталации, които са получили неподлежаща на връщане финансова подкрепа от механизма за финансиране, следва статистически да се зачислява на участващите държави членки по начин, който отразява относителните им финансови приноси, както и зачисляването на статистическите ползи на държавите членки с финансово участие и приемащите държави членки, установено за конкретната покана за представяне на предложения. Статистически зачислената възобновяема енергия следва да бъде включена в изчислението на дела на възобновяемите енергийни източници на участващите държави членки съгласно член 7 от Директива (ЕС) 2018/2001. За периода между подписването на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства за даден проект и началото на производството на енергия от възобновяеми източници по този проект следва да се приема, че участващите държави членки са предприели допълнителни мерки в съответствие с член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 относно количеството енергия, изчислено въз основа на очаквания производствен

капацитет на този проект, съответния финансов принос и ценовите тавани, приложими към поканата за представяне на предложения. След този период следва да се приема, че държавите членки са предприели допълнителни мерки в съответствие с член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 относно действително произведената енергия. Възобновяемата енергия, произвеждана от инсталации, които са били финансирани изключително от източници, различни от плащания на държавите членки, не следва да се зачислява статистически към националния принос на държавите членки, а към целта на Съюза за дял от поне 32 % от крайното потребление на енергия до 2030 г.

- (31) Следователно както участващите, така и приемащите държави членки имат широкообхватни стимули да участват в механизма и съответно следва да се възползват от разпределянето на статистическите ползи. Що се отнася до държавите членки с финансово участие, механизмът следва да им предлага възможността да им се зачислява възобновяема енергия за всяко платено евро, да се ползват от потенциал за икономии на разходите и евтина възобновяема енергия във всички сектори, в сравнение с използването на възобновяеми енергийни източници на чисто национално равнище, както и да се облагодетелстват от ниски трансакционни разходи. Освен това механизмът следва да улесни спазването на тяхната базова цел за възобновяемите енергийни източници до 2020 г.
- (32) Механизмът следва да позволи на приемащите държави членки да получават редица предимства потенциално без разходи, да се ползват от местни инвестиции и създаване на работни места, да се възползват от намаляване на емисиите на парникови газове и подобро качество на въздуха, да модернизират националните си енергийни системи и да намалят зависимостта си от внос. Освен това приемащите държави членки следва да получават статистически ползи, свързани с разходите по действителния проект, например мрежовите разходи. С цел да се покриват тези разходи е оправдано тези статистически ползи да бъдат получавани от приемащите държави членки, дори в случай че инсталацията е била финансирана от източници, различни от плащания на държавите членки.
- (33) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета за Енергийния съюз, учреден съгласно член 44 от Регламент (ЕС) 2018/1999,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Приложно поле

В настоящия регламент се установяват необходимите разпоредби за прилагането и функционирането на механизма за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза („механизма“).

Член 2

Цели

1. Механизмът подпомага използването на възобновяема енергия в целия Съюз.
2. За тази цел механизмът изпълнява следните две функции:
 - а) предоставяне на подпомагане за нови проекти за възобновяема енергия в Съюза с цел да бъде преодоляна разликата в индикативната крива на Съюза съгласно член 33, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1999 („функцията за покриване на разликата“);
 - б) допринасяне за благоприятната рамка съгласно член 33, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999, като по този начин се подпомага използването на възобновяема енергия в целия Съюз, независимо от разликата спрямо индикативната крива на Съюза („функцията за благоприятна рамка“).
3. Освен ако не е предвидено друго в настоящия регламент, ресурсите по механизма се разпределят в подкрепа на използването на възобновяема енергия в целия Съюз в съответствие с правилата, посочени в настоящия регламент, без да се прави разлика между двете функции, посочени в параграф 2 от настоящия член.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „механизъм“ означава механизма за финансиране на възобновяемата енергия в Съюза, посочен в член 33 от Регламент (ЕС) 2018/1999;
- (2) „функции на механизма“ означава както функцията за покриване на разликата, така и функцията за благоприятна рамка на механизма на Съюза за финансиране на възобновяемата енергия;
- (3) „държава членка с финансово участие“ означава държава членка, която извършва преки плащания в механизма съгласно член 33, параграф 1 или 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999;
- (4) „приемаща държава членка“ означава държава членка, която разрешава изграждането на нейна територия на физически инсталации за производството на възобновяема енергия, финансирани по линия на механизма;
- (5) „участващи държави членки“ означава както държавите членки с финансово участие, така и приемащите държави членки;
- (6) „организатор на проект“ означава лице или субект, което или който разработва проект за възобновяема енергия;
- (7) „фондове на Съюза“ означава всички форми на финансова подкрепа от Съюза, включително инструментите на Съюза за подкрепа на инвестициите и фондове или програми, осигуряващи финансови инструменти, независимо дали са част от бюджета на Европейския съюз;
- (8) „доброволно финансово плащане“ означава плащане, извършено от държавите членки във връзка с функцията за покриване на разликата в съответствие с член 33, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1999;
- (9) „допълнителни плащания“ означава плащания, извършени пряко от държавите членки във връзка с функцията за благоприятна рамка съгласно член 33, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/1999;
- (10) „плащане“ означава както допълнително плащане, така и доброволно финансово плащане;
- (11) „координация“ означава координация между механизма за финансиране и всеки друг инструмент за финансиране на Съюза или национален инструмент за финансиране в съответствие с член 24;
- (12) „операция за смесено финансиране“ означава операция, подкрепена от бюджета на Съюза, при която се съчетават форми на неподлежаща на връщане подкрепа с форми на подлежаща на връщане подкрепа или форми на подлежаща на връщане подкрепа от бюджета на Съюза с форми на подлежаща на връщане подкрепа от публични финансови институции в областта на развитието или други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и инвеститори;
- (13) „ценови таван“ означава максималната цена за kWh или kW, при която може да бъде отпуснато финансиране в рамките на конкретна покана и над която заявленията се изключват от процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства;
- (14) „енергия от възобновяеми източници“ или „възобновяема енергия“ има същото значение, което е посочено в член 2, параграф 1 от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (15) „допълнителна единица“ означава определено количество производствена мощност (kW) или произведена енергия (kWh) в съответствие с член 7 от Директива (ЕС) 2018/2001, което може да бъде зачислено единствено на усвояването на подкрепата, предоставена от механизма;
- (16) „плащане по оферирана цена“ означава процедура за предоставяне на безвъзмездни средства, при която на заявителите се предоставя подкрепа под формата на безвъзмездни средства, отговарящи на цената за допълнителна единица, предложена в тяхното заявление;
- (17) „плащане по клирингова цена“ означава процедура за предоставяне на безвъзмездни средства, при която на заявителите се предоставя подкрепа под формата на безвъзмездни средства според цената за допълнителна единица, определена при клиринга на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства;
- (18) „плаваща премия“ означава оперативна помощ под формата на премия за kWh, изчислена като разликата между средната цена на едро в ценовата зона, в която се намира инсталацията, и цената, определена при процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства;
- (19) „фиксирана премия“ означава оперативна помощ под формата на допълнителна премия за kWh към пазарната цена, чийто размер е определен при процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства;
- (20) „инвестиционна помощ“ означава плащания чрез механизма, които са свързани с инсталирането на мощности за допълнителни единици за kW;
- (21) „оперативна помощ“ означава вноски чрез механизма, които са свързани с непрекъснатата работа на дадено предприятие и които се предоставят за произведена допълнителна единица за kWh.

Член 4

Източници на финансиране

1. Съгласно член 33 от Регламент (ЕС) 2018/1999 действията по механизма могат да се финансират чрез плащания от държавите членки, фондове на Съюза или чрез вноски от частния сектор.
2. По механизма може да се получават доброволни плащания от държавите членки съгласно член 32, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) 2018/1999 или допълнителни плащания от държавите членки съгласно член 33, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/1999.
3. По механизма може да се получават бюджетни вноски от други програми на Съюза в съответствие с приложимите основни актове. Когато тези приложими основни актове го предвиждат, въпросните вноски се използват в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент, по-специално с цел да се допринесе за благоприятната рамка съгласно член 3, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001. Комисията решава за кои покани да се използват тези вноски.
4. По механизма може да се получават вноски от частния сектор от всички частни субекти, независимо дали са физически, или юридически лица. Преди да направи вноски по механизма частният субект може да посочи предпочитание за поканата за представяне на предложения, за която е предназначено плащането му, или вид технология или крайна употреба, които желаят да подкрепят, без да нарушава конкуренцията на пазара, и може да поиска да получи гаранциите за произход, които могат да бъдат издадени за производството на енергия от възобновяеми източници. Комисията може да вземе предвид това предпочитание, което не е обвързващо за нея. В срок от три месеца след получаване на информацията относно окончателните елементи на поканата за представяне на предложения частният субект прави своята вноски към механизма.

Член 5

Изпълнение и форми на финансиране

1. Механизмът се изпълнява чрез пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или чрез непряко управление с органите, определени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.
2. В съответствие с член 33 от Регламент (ЕС) 2018/1999 механизмът изпълнява целите, посочени в член 2, като осигурява финансиране под всички форми, установени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, включително безвъзмездни средства. По механизма може също да се предоставя финансиране под формата на финансови инструменти в рамките на операции за смесено финансиране.
3. Механизмът може да изпълнява целите си, посочени в член 2, и като разпределя финансовата подкрепа в координация с други инструменти и програми на Съюза, както е предвидено в глава III.

Член 6

Принос на механизма за благоприятната рамка

1. Механизмът допринася за благоприятната рамка съгласно член 33, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999, наред с другото, с цел намаляване на цената на капитала за проекти за енергия от възобновяеми източници и засилване на регионалното сътрудничество между държавите членки и между държавите членки и трети държави. За тази цел:
 - а) Комисията може да разпределя фондовете на Съюза, получени в съответствие с член 4, параграф 3;
 - б) подкрепата, разпределена от механизма, може да бъде координирана с финансиране от други национални програми или програми и/или инструменти на Съюза съгласно разпоредбите на настоящия регламент.
2. Когато по механизма се предоставя подкрепа като част от приноса за благоприятната рамка, се прилагат съответно принципите на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства съгласно член 15, параграф 4 и всички други приложими разпоредби на настоящия регламент.

ГЛАВА II

НЕПОДЛЕЖАЩА НА ВРЪЩАНЕ ПОДКРЕПА ПОД ФОРМАТА НА БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА

РАЗДЕЛ I

Заявяване на интерес от държавите членки и процедура за предоставяне на безвъзмездни средства

Член 7

Заявяване на интерес от държавите членки

1. Всяка година Комисията призовава държавите членки да заявят интереса си да участват като държава членка с финансово участие и/или като приемаща държава членка в процедурите за предоставяне на безвъзмездни средства, организирани чрез механизма, и предоставя на държавите членки примерен график, обхващащ процедурните стъпки от заявяването на интерес до поканите за представяне на предложения, както и сведения за това кога Комисията възнамерява да организира следващата покана за заявяване на интерес.
2. Държавите членки, които са заинтересовани да участват като приемаща държава членка и когато е приложимо, като трети държави, в съответствие с изискванията на член 11 от Директива (ЕС) 2018/2001 предоставят на Комисията най-малко следната информация:
 - а) максималната обща мощност или произведена възобновяема енергия на територията на приемащата държава членка, която е на разположение за проекти, подкрепяни по механизма, включително за всяка технология и година, когато е приложимо;
 - б) предпочитани технологии или отрасли на крайна употреба;
 - в) максималната обща мощност или произведена възобновяема енергия по проекти и по технологии, когато е приложимо;
 - г) всички ограничения за производствения обект или географски ограничения, когато е приложимо;
 - д) необходимия минимален дял на статистическите ползи, който трябва да бъде зачислен на дадена приемаща държава членка в съответствие с член 27, за всяка технология, когато е приложимо, включително оценка на разходите за интегриране на системата;
 - е) посочване за всяка технология на националния регулаторен режим, който е приложим за организаторите на проекти във връзка с разпределението на свързаните с мрежата разходи;
 - ж) всякакви други предпочитания или ограничения, включително екологични критерии, подкрепени от обяснение.
3. Държавите членки, които са заинтересовани да участват като държава членка с финансово участие, представят на Комисията най-малко следната информация:
 - а) обема на произведената възобновяема енергия, изразен в kWh, който те възнамеряват да подкрепят чрез механизма и от който възнамеряват да се възползват по отношение на статистическото зачисляване;
 - б) примерен максимален бюджет за kWh/kW, който те могат да изразходват за своята статистическа полза;
 - в) максималния планиран финансов принос в евро в механизма за финансиране за всяка процедура за предоставяне на безвъзмездни средства;
 - г) предпочитания спрямо процедурите за отпускане на безвъзмездни средства — неутрални по отношение на технологиите, мултитехнологични, специфични по отношение на технологиите, специфични по отношение на проектите или специфични по отношение на крайната употреба — в съответствие с критериите, заложи в член 4, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2011;
 - д) необходимия минимален дял на статистическите ползи, който трябва да им бъде зачислен в съответствие с член 27, когато е приложимо, за всяка технология;
 - е) други предпочитания, които са от значение за техния финансов принос, включително екологични критерии.
4. Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, Комисията не оповестява публично информацията, предоставена от дадена държава членка като част от заявяването на интерес, с изключение на случаите, когато е изрично упълномощена от съответната държава членка.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

5. Комисията взема предвид информацията, предоставена от приемащите държави членки и от държавите членки с финансово участие съгласно настоящия член, с оглед на изготвянето на поканите за представяне на предложения, и по-специално:

- а) техните цели,
- б) формата на безвъзмездните средства (инвестиционна или оперативна помощ);
- в) произведената възобновяема енергия и стоката (kWh или kW), на която ще се основават безвъзмездните средства;
- г) допустимите технологии;
- д) ценовия таван;
- е) обекта, географските и регулаторните ограничения и екологичните критерии;
- ж) периода на изпълнение на проектите;
- з) разпределението на статистическите ползи между държавите членки, осигуряващи финансово участие, и приемащите държави членки;
- и) както и критериите за предоставяне на финансова подкрепа.

6. Комисията изчислява ценовия таван, посочен в параграф 5 от настоящия член, въз основа, наред с другото, на предоставената от държавите членки информация по време на заявяването на интерес, съответните елементи за сравнение, като например минали покани, проучвания на разходите, както и на резултатите от моделиране, когато е целесъобразно. При изчислението се вземат предвид общите усреднени разходи за производство на енергия чрез технологията за възобновяема енергия, които се коригират редовно.

7. Комисията съобщава на държавите членки намерението си да обяви покана за представяне на предложения и предвидените елементи, посочени в преходните два параграфа, преди обявяването на поканата.

8. Държавите членки може да изразят становищата си относно съобщената от Комисията информация съгласно предходния параграф. След като извърши преглед на тези коментари в контекста на целите на механизма, Комисията съобщава на държавите членки окончателните елементи, посочени в параграфи 5 и 6.

Член 8

Обвързващи ангажменти на приемащите държави членки

1. Приемащите държави членки потвърждават пред Комисията своя неотменим и безусловен ангажимент да участват в механизма с цел да се позволи инсталациите, които се намират на техните територии, да получат подпомагане от механизма в съответствие с националния регулаторен режим в рамките на три месеца от получаването на информацията, посочена в член 7, параграф 8. Този ангажимент е обвързващ.

2. По отношение на изискванията, които трябва да бъдат изпълнени от проектите, реализирани на техните територии, за да получат подпомагане от механизма, приемащите държави членки предоставят следната информация:

- а) максималната мощност на територията на приемащите държави членки, която е на разположение за проекти, подкрепени от механизма, включително за всяка технология и година, когато е приложимо;
- б) максималната възобновяема енергия, генерирана в рамките на проектите, и ограниченията за обектите, когато е приложимо;
- в) националния режим, който е приложим за организаторите на проекти по отношение на подкрепените свързани с мрежата разходи;
- г) други елементи, които са от значение.

3. Комисията взема предвид информацията, получена съгласно параграф 2 от настоящия член при подготвянето на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства.

4. Приемащата държава членка, която потвърждава ангажимента си, предоставя на Комисията необходимата административна помощ за изпълнението на механизма, по-специално за целите на докладването на количеството енергия от възобновяеми източници, произведена чрез проекти на територията на приемащата държава членка, по които е получена неподлежаща на връщане подкрепа от механизма.

5. Разпоредбите на настоящия член се прилагат за трети държави, които участват в механизма и съответно са приемащи държави.

Член 9

Съобщение на Комисията за ценовите тавани

Въз основа на обвързващите ангажименти на приемащите държави членки и като използва подхода, посочен в член 7, параграф 6, Комисията определя и съобщава на участващите държави членки ценови таван и максимален бюджет в евро, който е на разположение за всяка покана за представяне на предложения, както и сведения за вариантите за държавата членка, в случай че резултатът от поканата за представяне на предложения е под ценовия таван.

Член 10

Обвързващи ангажименти на държавите членки с финансово участие

Държавите членки с финансово участие потвърждават пред Комисията своя неотменим и безусловен ангажимент да осигуряват плащания в механизма във връзка с една или няколко покани за представяне на предложения в рамките на три месеца от получаването на съобщението за ценовите тавани, посочено в член 9. Ангажиментът на държавата членка с финансово участие е обвързващ и обхваща поне следните елементи във връзка с приноса в механизма:

- а) размера на финансовия принос на държавата членка (в евро) за всяка процедура за предоставяне на безвъзмездни средства или производството на енергия от възобновяеми източници, изразено в kW или kWh, за което държавата членка ще предостави подкрепа и от което ще се възползва по отношение на статистическото зачисляване, в зависимост от крайния ценови таван, заедно с максималния бюджет в евро, който е на разположение;
- б) графика на плащанията;
- в) сведения дали плащането се извършва съгласно член 33, параграф 1, или член 33, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999;
- г) разпределението на статистическите ползи между държавите членки, осигуряващи финансово участие, и приемащите държави членки.

Член 11

Покана за представяне на предложения

1. Въз основа на обвързващите ангажименти на приемащите държави членки и, когато е приложимо, на трети държави и обвързващите ангажименти на държавите членки с финансово участие Комисията обявява своевременно поканата или поканите за представяне на предложения. Комисията може да обяви няколко покани едновременно или да проведе няколко процедури за предоставяне на безвъзмездни средства в рамките на една покана. Комисията може да реши също така да не обявява покана за представяне на предложения, когато интересът, заявен от държавите членки с финансово участие и/или от приемащите държави членки, доведе до обеми, които са твърде малки за успешното осъществяване на поканата, или когато свързаните трансакционни разходи са прекалено високи, което се оценява при всяка отделна покана за представяне на предложения.
2. Поканата за представяне на предложения се публикува, след като плащанията от държавите членки бъдат прехвърлени в бюджета на Съюза.

Член 12

Процедура за оценяване

1. След проверка на критериите за допустимост Комисията оценява представените предложения в съответствие с процедурата, описана в член 200 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. Безвъзмездни средства се предоставят първо на заявлението, предлагащо най-ниската цена, и след това във възходящ ред от най-ниската до най-високата цена, с изключение на случаите, когато се прилагат други критерии за предоставяне на безвъзмездни средства в съответствие с член 21.

Член 13

Неизпълнение на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства

Когато след плащане в механизма от страна на държава членка с финансово участие не бъде сключена процедура за предоставяне на безвъзмездни средства, наред с другото, тъй като на поканата за представяне на предложения не са отговорили подходящи заявители, Комисията предлага на държавата членка с финансово участие възможността да си възстанови сумата, която е внесла, или да запази вноската в механизма и тя да се използва в нова покана за представяне на предложения, по която държавата членка ще трябва да потвърди ангажимента си съгласно член 10.

Член 14

Неизпълнение на проекта от страна на организатора на проекта

1. Когато организаторът на проекта не успее да изпълни проекта в съответствие с поканата за представяне на предложения и съответното споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, се прилагат приложимите разпоредби, уреждащи спирането, прекратяването или намаляването на плащанията, на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

2. Когато в съответствие с параграф 1 проектът не успее да осигури очакваните производствени мощности или обеми произведена възобновяема енергия, статистическите ползи за държавите членки се зачисляват въз основа на действителната осигурена мощност или произведена енергия. В този случай се счита, че участващите държави членки са предприели допълнителни мерки в съответствие с член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 за количество енергия, изчислено от Комисията въз основа на очакваната производствена мощност, финансов принос, платен от тази държава членка, и ценовите тавани, приложими за тръжната процедура, в която държавата членка е поела ангажимент да участва, за периода, през който проектът би довел до статистически ползи съгласно първото изречение в член 27, параграф 2.

РАЗДЕЛ II

Структура на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства

Член 15

Принципи на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства

1. Безвъзмездни средства се разпределят чрез покани за представяне на предложения и последваща процедура за предоставяне на безвъзмездни средства.

2. Когато държава членка допринася към механизма чрез доброволно финансово плащане съгласно член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999, този принос може да бъде разпределен само на проекти, избрани в контекста на процедура за предоставяне на безвъзмездни средства, при която единственият критерий за предоставяне е най-ниска цена.

3. Когато държава членка допринася към механизма чрез допълнително плащане по смисъла на член 33, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999, този принос може да бъде разпределен за съвместни проекти, съвместни проекти с трети държави, съвместни схеми за подпомагане, проекти с малък мащаб или за иновативни технологии, проекти в най-отдалечените региони и в изолирани или малки острови, разработването на проекти за внедряване на енергията от възобновяеми източници в енергийната система или други проекти, които допринасят за благоприятната рамка съгласно член 3, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001.

4. Структурата на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства отговаря на следните принципи:

- а) осигуряване на състезателна процедура по отношение на заявленията за безвъзмездни средства с цел постигане на разходно ефективно използване на възобновяемата енергия;
- б) ограничаване на финансовия риск за заявителите по различни процедури за предоставяне на безвъзмездни средства;
- в) ограничаване на трансакционните разходи за заявителите и държавите членки с финансово участие.

Член 16

Обхват на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства

1. Разпределянето на подпомагането под формата на безвъзмездни средства се осъществява чрез процедури за предоставяне на безвъзмездни средства, които могат да имат различен обхват според критериите, установени в член 4, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001, както следва:
 - а) оценка на практическата осъществимост на неутрални по отношение на технологиите процедури за предоставяне на безвъзмездни средства, при които са допустими всички технологии съгласно Директива (ЕС) 2018/2001;
 - б) алтернативно, разглеждане на използването на мултитехнологични процедури за предоставяне на безвъзмездни средства, при които са допустими само определени технологии съгласно Директива (ЕС) 2018/2001, които да се конкурират помежду си;
 - в) специфични по отношение на технологиите процедури за предоставяне на безвъзмездни средства, при които е допустима една конкретна технология съгласно Директива (ЕС) 2018/2001;
 - г) специфични по отношение на проекта процедури за предоставяне на безвъзмездни средства, при които разработчиците на проекти се конкурират в разработването на предварително определен проект, който може да съдържа ограничения до конкретна технология и/или конкретен производствен обект, предварително зададени от приемащата държава членка;
 - д) специфични по отношение на крайната употреба процедури за предоставяне на безвъзмездни средства, при които са допустими само проекти, насочени към конкретна крайна употреба, като например отопление, охлаждане или транспорт.
2. Комисията взема решение относно обхвата на процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства, като отчита предпочитанията, изразени от държавите членки с финансово участие и приемащите държави членки, развитието на пазара на възобновяема енергия в Съюза и други обстоятелства, които са от значение.
3. Процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства, посочена в параграф 1 от настоящия член, може да бъде отворена за проекти за възобновяема енергия в секторите на електрическата енергия, топлинната енергия и енергията за охлаждане, както и транспорта, с цел да се проучи потенциалът за ефективност на разходите и да се насърчат сближаването и сътрудничеството.

Член 17

Форма и разпределяне на безвъзмездните средства

1. Чрез механизма се разпределят безвъзмездни средства за:
 - а) инвестиционна помощ, предоставена с цел увеличаване на мощностите за производство на възобновяема енергия;
 - б) оперативна помощ, предоставена с цел стимулиране на експлоатацията на инсталации за възобновяема енергия чрез отпускане на премии в допълнение към пазарните приходи, както с фиксиран, така и с плаващ размер.
2. Комисията взема решение относно формата на подкрепа по одобрените проекти за предоставяне на безвъзмездни средства, като отчита предпочитанията, които са изразили държавите членки с финансово участие и приемащите държави членки, развитието на пазара на възобновяема енергия в Съюза и други обстоятелства, които са от значение.

Член 18

Инвестиционна помощ

Когато чрез механизма се предоставя инвестиционна помощ, формата на подкрепата, начина на изплащане и други специфични правила ще бъдат определяни в съответната покана или покани за предоставяне на предложения.

Член 19

Оперативна помощ

Когато чрез механизма се предоставя оперативна помощ, тя може да бъде под формата на фиксирана премия или плаваща премия. Начинът на изплащането ѝ и други специфични правила ще бъдат определяни в съответната покана или покани за предоставяне на предложения.

Член 20

Критерии за допустимост и подбор

Критериите за допустимост и подбор се определят в поканата за представяне на предложения при надлежно съобразяване с целите на действието и в съответствие с членове 197 и 198 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Член 21

Критерии за предоставяне на безвъзмездни средства

1. Критериите за предоставяне на безвъзмездни средства по предложенията се определят в поканата за представяне на предложения и са съобразени с член 15, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/2001 по отношение на функцията за покриване на разликата и с член 3, параграф 5 от същата директива по отношение на функцията за благоприятна рамка.
2. Що се отнася до функцията за благоприятна рамка, критериите за отпускане на средства по предложенията трябва да отразяват изразените от държавите членки предпочитания, по-специално по отношение на екологичните критерии.
3. За демонстрационни проекти, представляващи значима иновация, в поканата за представяне на предложения може да бъдат определени специфични критерии за предоставяне на безвъзмездни средства, по-специално по отношение на заявленията в рамките на процедура за предоставяне на безвъзмездни средства, която е специфична по отношение на технологиите или специфична по отношение на проекта.

Член 22

Стока и обем, за които се предоставят средствата

1. Стоката и обемът, за които се предоставят средствата по процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства, може да бъдат определени по отношение на инсталирана мощност, изразена в kW, или на производство на енергия, изразено в kWh. Друга възможност е обемът да бъде определен по отношение на бюджет, изразен в евро, и на производствената мощност или произведената енергия да се отпускат средства до изчерпването на този бюджет.
2. Когато процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства е с насоченост към мощността или произведената възобновяема енергия, в нея се установява целеви обем и подкрепата се предоставя на проектите с най-висока оценка според съответните критерии за възлагане, докато бъде достигнат целевият обем.
3. Когато процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства е с насоченост към бюджета, в нея се установява максимален размер на бюджета, който се предоставя на проекти с най-висока оценка според съответните критерии за възлагане, докато посоченият бюджет бъде изчерпан.
4. Обемите по състезателната процедура за предоставяне на безвъзмездни средства се определят преди процедурата и не се адаптират по време на изпълнението на процедурата.

Член 23

Периоди на изпълнение

1. Периодите на изпълнение са специфични за съответната технология и отразяват реалистичните срокове за реализация на проектите за всяка технология, като в същото време целят значително равнище на предварителна развойна дейност, изисквано от оферентите.
2. Чрез дерогация от параграф 1, при неутрални по отношение на технологиите процедури за предоставяне на безвъзмездни средства или мултитехнологични процедури за предоставяне на безвъзмездни средства периодите на изпълнение може да бъдат еднакви за всички технологии, с цел да бъдат избрани проектите и технологиите с най-кратки срокове на реализация, без да е налице дискриминация спрямо някои технологии, за които се изискват по-продължителни периоди на изпълнение.
3. Периодите на изпълнение са еднакви за всички държави членки, освен ако Комисията заключи въз основа на обосновани изключения, като ограничаване на системните недостатъци за проекти, осъществявани в конкретна държава, че са уместни специфични за съответната държава периоди на изпълнение.

ГЛАВА III

КООРДИНАЦИЯ НА ПОДПОМАГАНЕТО

Член 24

Комбинирано финансиране и координация на подпомагането между механизма за финансиране и други инструменти на Съюза и национални инструменти

1. Проектите може да бъдат финансирани чрез комбинирано финансиране от механизма или от други програми и/или инструменти на Съюза или национални, публични или частни програми и/или инструменти доколкото тези национални публични механизми са в съответствие със законодателството в областта на държавната помощ и едни и същи разходи не са финансирани два пъти от бюджета на Съюза.
2. За целите на параграф 1:
 - а) работните програми и процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства на механизма може да се координират, включително чрез графика и процеса на подаване на заявления и мониторинга, с работните програми на други фондове на Съюза или национални фондове;
 - б) комбинацията от подпомагане от механизма и от други инструменти или програми на Съюза не надвишава общите разходи по проекта;
 - в) в рамките на даден проект финансирането от механизма не се комбинира с финансирането от схеми за подпомагане, предоставено от държавите членки, които биха финансирали същите допълнителни единици;
 - г) сумата на подлежащата на връщане подкрепа и неподлежащата на връщане подкрепа за даден проект съгласно член 5, параграф 2, независимо дали е от Съюза, или е национална, и независимо дали е публична, или частна, не надвишава общите разходи по проекта;
 - д) подлежащата на връщане подкрепа от инструменти или програми на Съюза за даден проект не се използва за предварително финансиране на безвъзмездни средства от механизма за същия проект;
 - е) безвъзмездните средства от механизма за даден проект не се използват за възстановяване на подлежаща на връщане подкрепа от инструменти или програми на Съюза за същия проект.

ГЛАВА IV

ПЛАЩАНИЯ ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ В МЕХАНИЗМА И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ПОЛЗИ

Член 25

Плащания от държавите членки с финансово участие

Въз основа на обвързващия ангажимент на държавите членки с финансово участие съгласно член 10 Комисията издава дебитно известие за държавите членки с финансово участие. Държавите членки прехвърлят плащането в сметката, посочена в дебитното известие в рамките на определения в него срок.

Член 26

Разпределение на статистическите ползи за държавите членки

1. Въз основа на възобновяемата енергия, произведена по проекти, получаващи подпомагане чрез безвъзмездни средства, финансирани изключително от плащанията от държавите членки чрез механизма, се разпределят статистически ползи за участващите държави членки в съответствие с член 7 от Директива (ЕС) 2018/2001 и в съответствие с условията, установени в поканата за представяне на предложения.
2. Възобновяемата енергия, произведена по проекти, получаващи подпомагане чрез безвъзмездни средства, финансирани изключително от средствата от фондовете на ЕС или частни приноси, не се зачислява статистически на отделните държави членки, а на обвързващата цел на Съюза съгласно член 3, параграф 1 от Директива (ЕС) 2018/2001.

3. Приемашите държави членки получават дял от статистическите ползи от възобновяемата енергия, произведена по проекти, които са осъществени на тяхна територия, и получават подкрепа от безвъзмездни средства, финансирани от други източници, различни от приносите на държави членки, по линия на функцията за благоприятна рамка. Разпределението на статистическите ползи за приемащата държава членка се определя в съответствие с член 27.

4. Фондовете на Съюза или частните приноси, които водят до произвеждане на енергия, зачислявана на обвързващата цел на Съюза съгласно 3, параграф 1 от Директива (ЕС) 2018/2001, се отчитат отделно от колективния принос на държавите членки.

5. Възобновяемата енергия, произведена по проекти, получаващи подпомагане чрез безвъзмездни средства, финансирани чрез средствата от плащанията от държавите членки, от една страна, и от фондовете на Съюза или частни вноски, от друга, генерира статистически ползи за държавите членки с финансово участие до дела, финансиран от плащанията от държавите членки и при условията, установени в поканата за представяне на предложения по отношение на разпределянето на статистическите ползи между държавите членки с финансово участие и приемащите държави членки. По отношение на статистическите ползи за приемащата държава членка се прилага параграф 3.

Член 27

Разпределение на статистическите ползи между държавите членки с финансово участие и приемащите държави членки

1. Възобновяемата енергия, разпределена за държавите членки с финансово участие и приемащите държави членки, е възобновяемата енергия, произведена от инсталациите, за които е предоставена подкрепа в рамките на специална покана за представяне на предложения, в която държавите членки са участвали.

2. Възобновяемата енергия, произведена от инсталации, за които е предоставено подпомагане по механизма, генерира статистически ползи за държавите членки с финансово участие за период на изпълнение, който е определен в поканите за представяне на предложения, съобщава се на държавите членки в съответствие с член 7, параграфи 7 и 8 и се изчислява въз основа на очаквания период на амортизация или икономически жизнен цикъл на технологията, за която е предоставена подкрепа. След този период всички статистически ползи остават за приемащите държави членки.

3. В съответствие с параграф 2 възобновяемата енергия, произведена от инсталации, за които е предоставено подпомагане от механизма, се разпределя статистически съгласно Директива (ЕС) 2018/2001, както следва:

- а) 80 % за държавите членки с финансово участие;
- б) 20 % за приемащите държави членки.

4. Комисията може да предложи отклонение на разпределението, определено в параграф 2 от настоящия член, и да разпредели енергията на държавата членка с финансово участие и приемащата държава членка в диапазона 50 — 100 % за държавата членка с финансово участие и в диапазона 0 — 50 % за приемащата държава членка, когато общото разпределение за държавата членка с финансово участие и приемащата държава членка възлиза на 100 %. Предложеното разпределение е приложимо за конкретна покана за представяне на предложения и се основава на следните критерии:

- а) вероятността поканата да привлече балансиран интерес от държавите членки с финансово участие и приемащите държави членки, за да се гарантира ефективна конкуренция в рамките на поканата за представяне на предложения;
- б) вероятността поканата да не доведе до отпускане на подкрепа или да доведе до отпускане на малка подкрепа чрез механизма;
- в) потенциалните разходи, включително разходите по интегриране на системата, които приемащите държави членки може да направят.

5. Комисията уведомява държавите членки относно разпределението, което възнамерява да включи в поканата за представяне на предложения в съответствие с член 7, параграфи 7 и 8.

6. В случая на възобновяема енергия, произведена от инсталация, за която е предоставено подпомагане от механизма, и която се намира в трети държави, участващи в механизма, 100 % от статистическите ползи се разпределят за държавите членки с финансово участие, в съответствие с член 11 от Директива (ЕС) 2018/2001.

Член 28

Докладване до Комисията относно производството на енергия и статистическите ползи

1. Приемашите държави членки и трети държави, които участват в механизма и са приемащи държави, докладват до Комисията наличните данни за производството на енергия през дадена година по проекти, финансирани чрез механизма, на два пъти — до 1 януари и до 1 юли на годината, следваща годината на производство.
2. Действителните статистически ползи, които трябва да бъдат разпределени на участващите държави членки, се изчисляват на годишна база от Комисията и се съобщават на участващите държави членки до 1 октомври на годината, следваща годината на производство и се докладват от участващите държави членки в съответствие с разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/2001. Общите зачислени статистически ползи отговарят на действителната произведена енергия в съответствие с данните и пазарните стойности, съобщени от държавите членки.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 29

Оценка

1. Комисията извършва оценка на функционирането на механизма като част от прегледа съгласно член 45 от Регламент (ЕС) 2018/1999.
2. При оценката се поставя акцент върху оценяването на полезните взаимодействия между механизма и други съответни програми на Съюза, ефективността на механизма да допринесе за постигане на целите, установени в член 3, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001, в член 32, параграф 3, буква г), член 32, параграф 4 и член 33 от Регламент (ЕС) 2018/1999, ефективността на предоставяне по линия на механизма на форми на подлежаща на връщане подкрепа за проекти, както и ефективността на съчетаване на форми на подлежаща на връщане подкрепа с форми на неподлежаща на връщане подкрепа чрез операции за смесено финансиране в рамките на инструмента на Съюза за подкрепа на инвестициите.
3. Въз основа на резултатите от оценките, посочени в параграф 1, и когато е уместно, Комисията прави предложения, за да се гарантира, че с механизма се постига напредък по постигането на целите, посочени в параграф 2.
4. Комисията представя резултатите от оценките, извършени съгласно параграфи 1 и 2, пред Комитета за Енергийния съюз и ги оповестява публично.

Член 30

Докладване

1. До 31 октомври всяка година Комисията представя пред Комитета за Енергийния съюз доклад относно функционирането на механизма, неговия принос към обвързващата цел на Съюза за 2030 г. за възобновяемата енергия и към целите на Европейския зелен пакт. Докладът се оповестява публично.
2. До 31 октомври всяка година Комисията докладва пред Комитета за Енергийния съюз и Европейския парламент относно използването на външните цели приходи от държавите членки и получените чрез механизма фондове на Съюза, размера на подпомагането, отпуснато през предходната година, и оставащите в механизма фондове, за които не са поети задължения.

Член 31

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 15 септември 2020 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN
